

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXXXVI. — Izdan in razposlan 1. dne avgusta 1917.

Vsebina: (Št. 323—326.) 323. Ukaz, s katerim se izpreminja ukaz z dne 26. januarja 1917. l. o varstvu najemnikov. — 324. Ukaz, s katerim se deloma izpreminja ukaz urada za prehranjevanje ljudi z dne 31. maja 1917. l. o uravnavi prometa s svežim sadjem. — 325. Ukaz o prometu z sirovo gumo, gutaperčo, balato, zmesimi in raztopinami gume, faktisom, odpadki gume in iz njih narejenimi regenerati. — 326. Ukaz o ustanovitvi vojne zveze industrije kavčuka.

323.

Ukaz vsega ministrstva z dne 30. julija 1917. l.,

s katerim se izpreminja ukaz z dne 26. januarja 1917. l. (drž. zak. št. 34) o varstvu najemnikov.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se ukaz vsega ministrstva z dne 26. januarja 1917. l. (drž. zak. št. 34) o varstvu najemnikov izpreminja tako:

§ 1.

§ 2, odstavek 1, št. 3 ukaza je pristaviti nastopni stavek:

„Za osnovano je smatrati nadalje zvišanje najemnine za znesek, za katerega je najmodalec vsled zvišbe obrestne mere hipotek (postranskih pristojbin), ki se je zgodila po začetku vojne in pred 28. dnem januarja 1917. l., bolj obremenjen nego poprej, razen ako se je najemnina že zvišala v času med zvišanjem obrestne mere hipotek in oznamenjenim dnevom“.

§ 2.

§ 5 ukaza se mora glasiti:

„Dokler prejemajo svojci v § 1 zakona z dne 27. julija 1917. l. (drž. zak. št. 313)

oznamenjenih oseb državni prispevek za preživljanje, se ne more zvišati najemnina za najemni predmet, v katerem stanujejo svojci takih oseb, ako bi bilo zaradi zvišbe v nevarnosti njih preživljanje“.

§ 3.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Seidler s. r.

Toggenburg s. r.

Mataja s. r.

Schauer s. r.

Ertl s. r.

Czapp s. r.

Höfer s. r.

Ćwikliński s. r.

Banhans s. r.

Homann s. r.

Wimmer s. r.

Twardowski s. r.

324.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi v porazumu z ministrstvom za železnice z dne 30. julija 1917. l.,

s katerim se deloma izpreminja ukaz urada za prehranjevanje ljudi z dne 31. maja 1917. l. (drž. zak. št. 246) o uravnavi prometa s svežim sadjem.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje:

Člen I.

§ 4, odstavek 1, ukaza urada za prehranjevanje ljudi z dne 31. maja 1917. l. (drž. zak. št. 246) se izpreminja in se glasi sedaj tako:

1. Železnice in parnopllovstvena podjetja smejo pošiljati sadja v svežem stanju v množinah, težkih 50 kg ali več, sprejemati le tedaj v prevoz, ako je voznim listinam za vsako pošiljatev pridejano prevozno potrdilo, ki ga je izdalo pristojno mesto (točka 5) po obrazcu, natisnjenem v dodatku B. Te obrazce je dobivati pri preskrbovalnici zelenjave in sadja in njenih deželnih mestih.

Člen II.

Ta ukaz dobi moč 3. dne avgusta 1917. l.

Höfer s. r.

Banhans s. r.

325.

Ukaz voditelja trgovinskega ministrstva v porazumu z udeleženi ministri in v soglasju z vojnim ministrom z dne 31. julija 1917. l.

o prometu s sirovo gumo, gutaperčo, balato, zmesimi in raztopinami gume, faktisom, odpadki gume in iz njih narejenimi regenerati.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zatazuje tako:

§ 1.

Kdor ima v hrambi sirovo gumo (kavčuk), gutaperčo, balato, — sirovo ali čiščeno —, iz njih narejene zmesi, raztopine in regenerati (Mitschel-guma) in faktis v množini več nego 1 kg skupaj in kdor ima v hrambi odpadke gume (blago iz gume, ki je postalo nerabno, ali dele takega blaga [stara guma], ter nerabne dele novega gradiva iz gume) v množini več nego 10 kg, je dolžen to zglediti najkasneje do 15. dne avgusta 1917. l. pri Avstrijskem središču za kavčuk d. dr. na Dunaju, VII., Mariahilferstraße 32, z obrazcem, ki ga je založila vojna zveza industrije kavčuka.

Ta zgledila je podajati pismeno po stanju 1. dne avgusta 1917. l. in oddajati pošti pripočeno v prevoz. Obsegati morajo množino blaga,

ločeno po vrstah blaga (pri odpadkih gume vrhu tega z natančno označbo posameznih reči), kraj skladišča ter ime in stanovališče tistega, ki ima pravico razpolagati.

Ta določila ne veljajo za zaloge, ki so v posesti države in vojaške uprave.

Trgovinski minister lahko tudi v bodoče zaukaže, da je od primera do primera ali obdobjno zglaševati posamezno ali vse v prvem odstavku tega paragrafa imenovano blago.

§ 2.

Sirova guma (kavčuk), gutaperča, balata, — sirova ali čiščena —, iz njih narejene zmesi, raztopine in regenerati (Mitschel-guma) in faktis se sme otujevati le avstrijskemu središču za kavčuk d. dr.

§ 3.

Zbiranje in razbiranje odpadkov gume, ter kupčevanje po običajni poti od zbiralca do kupčevalcev, od teh do razbiralcev (skupljevalcev), pooblaščenih po avstrijskem središču za kavčuk d. dr., nadalje neposrednje prodajanje odpadkov gume avstrijskemu središču za kavčuk d. dr. ni omejeno. Podjetja, ki obdelujejo ali podeljujejo to blago v svojem obratu, pa smejo pridobivati odpadke gume le po vojni zvezi industrije kavčuka (§ 7).

Po avstrijskem središču za kavčuk d. dr. pooblašeni razbiralci (skupljevalci) so dolžni prodajati imenovanemu središču vse odpadke gume, ki so jih pridobili. Trgovinski minister ukrene natančnejše zaukaze o prevzemnih cenah.

Na obročje iz gume za vozila z motorjem in vozove z živalsko vprego se uporablja namesto določil tega paragrafa ministrstveni ukaz z dne 20. junija 1916. l. (drž. zak. št. 225).

§ 4.

V § 1, odstavek 1 tega ukaza imenovano blago se sme brezplačno prepuščati le c. in kr. vojnemu ministrstvu, vojnemu oskrbovalnemu uradu.

§ 5.

Trgovinski minister lahko v porazumu z udeleženi ministri odredi izjeme od določil §§ 2, 3 in 4 tega ukaza.

§ 6.

Avstrijsko središče za kavčuk d. dr. mora v § 1, odstavek 1 tega ukaza imenovano blago prevzemati od razbiralcev (skupljevalcev), ki jih je pooblastilo, na podstavi natančnejših določil, ki jih ustanovi trgovinski minister.

Nadalje mora po prostem kupovanju pridobivati blago enake vrste, ki se ji neposrednje ponuja od druge strani. Ako se pri tem ne doseže sporazumljenje med posestnikom blaga in avstrijskim središčem za kavčuk d. dr. in se blago ne prevzame, ostane posestnik gledé množin blaga, ki se niso prevzele, tudi nadalje vezan na določila §§ 2, 3 in 4 tega ukaza.

§ 7.

Avstrijsko središče za kavčuk mora blago, ki ga je nabavilo, imeti na razpolaganje vojne zveze industrije kavčuka, ki ukrene nadaljnje zaukaze.

§ 8.

Vsa pravna opravila, ki so se o blagu, imenovanem v § 1, odstavek 1, sklenila, preden dobi ta ukaz moč, se razveljavljajo, kolikor nasprotujejo določilom §§ 2, 3 in 4 in kolikor niso izpolnjena do dne, katerega dobi ta ukaz moč. Pravica zahtevati dodatno izpolnitev ali povračilo škode zaradi neizpolnjene pogodbe se ne more uveljavljati.

Pravice zaradi neizpolnjene pogodbe, ki so nastale, preden dobi ta ukaz moč, ostanejo neizpremenjene. Zahtevati se pa ne more dodatna izpolnitev, temveč le povračilo škode.

Določila tega paragrafa se ne uporabljajo na tekoče sklepe vojaške uprave in uprave državnih železnic.

§ 9.

Trgovinski minister lahko odredi za posamezno ali vse v § 1, odstavek 1 tega ukaza imenovano blago ponudbeno dolžnost in oddajo avstrijskemu središču za kavčuk d. dr. ali od njega pooblaščenim razbiralcem (skupljevalcem) — eventualno po najvišjih cenah.

V taki odredbi trgovinskega ministra označene predmete je ponuditi avstrijskemu središču za kavčuk d. dr. v 8 dneh po odredbi

z natančnim oznamenilom vrste blaga in množin ter kraja skladišča. Ponujati je dolžen hranilec. Ako ta nima hkratu pravice razpolagati, mora hkratu s ponudbo naznaniti avstrijskemu središču za kavčuk d. dr. ime in stanovišče tistega, ki ima pravico razpolagati.

Ponudba se mora poslati s priporočenim pismom.

Ako ponudniku v 21 dneh po prejemu potrdila, da se je vložila ponudba, ne dojde obvestilo avstrijskega središča za kavčuk d. dr. o tem, da prevzame ponujene množine, more svobodno razpolagati z njimi. Zadevno gradivo se pa tudi v tem primeru ne sme odplatno ali brezplačno oddati obratom, ki obdelujejo ali podeljujejo to blago, niti ga ne smejo pridobiti taki obrati.

Do časa, oznamenjenega v sprednjem odstavku, je prepovedano vsako določilo tega paragrafa nasprotujoče razpolaganje s ponujenim blagom. Z blagom je treba na posestnikove stroške skrbno ravnati in ga shraniti.

Morebitna nadaljnja določila gledé prevzetja blaga po avstrijskem središču za kavčuk d. dr. ali od njega pooblaščenih razbiralcev (skupljevalcev) ukrene trgovinski minister.

Ob odredbah, omenjenih v prvem odstavku tega paragrafa, gre končno veljavna določitev prevzemne cene za primer, da se ne doseže sporazumljenje med udeleženci ali da ni ustanovljenih najvišjih cen; zveznemu razsodišču vojne zveze industrije kavčuka. Pri tem je razsodišče sestavljeno iz predsednika in dveh udov razsodišča in iz dveh izvedencev, ki ju pokliče predsednik od primera do primera na podlagi imenika, ki mu ga sporoči trgovinski minister.

Trgovinski minister lahko poveri zveznemu razsodišču vojne zveze industrije kavčuka v omenjeni sestavi tudi občo določitev prevzemnih cen. Tudi v tem primeru je določitev cene končno veljavna.

§ 10.

Javna prometna podjetja (železniška in plovstvena podjetja) smejo v § 1, odstavek 1 imenovano blago sprejemati od dne, katerega dobi ta ukaz moč, le tedaj v prevoz, ako je voznim listinam za vsako pošiljatev pridejano prevozno potrdilo, ki ga je izdalo avstrijsko središče za kavčuk d. dr. na Dunaju, VII., Mariahilferstraße 32, po priloženem vzorcu.

Za pošiljatve vojaške uprave, nadalje za pošiljatve iz Ogrskega, iz Bosne in Hercegovine in iz carinskega inozemstva ni treba takih prevoznih potrdil.

Pošiljatev, ki so že oddane prevoznemu zalogu v času, ko dobi ta ukaz moč, se ne tičejo ta določila.

§ 11.

Da se zagotovi izpolnjevanje določil tega ukaza, more trgovinski minister postaviti kontrolne organe, ki imajo vsakčas pristop v vse obrate in skladiške prostore, katerih se tiče ukaz, in katerim je na zahtevanje dovoljevati vpogled v vse zadevne opravilne knjige, dopise in druge zapiske

§ 12.

Prestopke tega ukaza in na njegovi podstavi ukrenjenih oblastvenih odredb, ter vsako sodelo-

vanje ob preprečenju v tem ukazu ali na njegovi podstavi ustanovljenih dolžnosti kaznujejo, ako ne spadajo pod strožjo kazen, politična oblastva prve stopnje z denarnimi kaznimi do 20.000 K ali z zaporom do 6 mesecev. Te kazni se lahko nalagajo tudi druga poleg druge. Vrhutega se lahko izreče, da zapade v § 1 imenovano gradivo, katerega se tiče kaznivo dejanje, in če se je storil prestop v izvrševanju obrti, tudi izguba obrtne pravice.

§ 13.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Toggenburg s. r.	Mataja s. r.
Banhans s. r.	Schauer s. r.
Czapp s. r.	Wimmer s. r.

Serija....., št.....

Prevozno potrdilo**za sirovo gumo, gutaperčo, balato, zmesi in raztopine gume, faktis, odpadke gume in regenerate.**

Pošiljačevo ime.....

v..... ima pravico poslati

.....kg.....

v času od..... do..... 191. l.

od (ime pošiljalne postaje).....

v (ime namembne postaje).....

po (železnici ali parniku) na naslov (prejemnikovo ime in stanovališče).....

Avstrijsko središče za kavčuk d. dr.

....., dne.....191... l.

Uradni
pečat
pošiljalne
postaje.

To potrdilo je trpežno priložiti vozni listini.

Da je potrdilo pridejano, je zaznamovati v vozni listini.

Namembna postaja naj odvzame potrdilo.

Pošiljač naj izpolni, odloči in takoj odpošlje avstrijskemu središču za kavčuk d. dr.)

Serija....., št.....

Avstrijskemu središču za kavčuk d. dr.

na

Dunaju, VII., Mariahilferstraße 32.S tem se uradno potrjuje, da je dne.....191. l.
tukaj oddal

.....kg.....

(pošiljačevo ime in stanovališče).....

na naslov (prejemnikovo ime in stanovališče).....

(Pošiljačev podpis.)

Uradni
pečat
pošiljalne
postaje.

326.**Ukaz voditelja trgovinskega ministrstva v porazumu z udeleženi ministri in v soglasju z vojnim ministrom z dne 31. julija 1917. l.****o ustanovitvi vojne zveze industrije kavčuka.**

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje tako:

§ 1.**Pripadniki zveze.**

Vsa podjetja, ki se bavijo z obdelovanjem ali podelovanjem sirove gume (kavčuka), gutaperče, balate, — sirove ali čiščene —, iz njih narejenih zmesi, raztopin in regeneratov (Mitschellgume), faktisa in odpadkov gume (blaga iz gume, ki je postalo nerabno, ali delov takega blaga [stare gume], ter nerabnih delov novega gradiva iz gume), ter z narejanjem omenjenih regeneratov, pripadajo vojni zvezi industrije kavčuka s sedežem na Dunaju.

Podjetja, pri katerih obsega v prvem odstavku navedeno obdelovanje, podelovanje ali izdelovanje le del obrata, so gledé tega dela pripadniki zveze.

Podjetja in osebe, ki rabijo v prvem odstavku imenovano gradivo zgolj za nebitvene pripomočke v svojem obratu (nakitovalci peres, zobozdravniki in zobotehniki, tovarne za čevlje, popravilnice obročev i. dr. ter izdelovalci štampilj) niso pripadniki zveze.

Obrati in podjetja v tem paragrafu označene vrste, ki se še le ustanove ali začnejo obratovati, dokler velja ta ukaz, pripadajo zvezi z dnem pričetka opravi.

Gledé uveljave pravic, ki se podajajo iz pripadnosti k vojni zvezi, zlasti gledé pravice do pridelitve sirovin in polfabrikatov, je merodajna vrsta in obseg izdelovanja posameznih obratov pred začetkom vojne, kolikor niso v času vojne potrebne razlike od tega načela zaradi potrebe vojaške uprave.

O pripadnosti k zvezi odloča v dvomnih primerih trgovinski minister zaslišavši zvezno vodstvo po svobodnem preudarku.

§ 2.**Namen zveze.**

Naloge vojne zveze so:

- a) voditi natančen pregled o delovnih razmerah in obratnih uredbah zadevnih podjetij, proizvedovati o zalogah, izdelovanju in razpečevanju, ako treba, s sodelovanjem pristojnih trgovinskih in obrtnih zbornic;
- b) razdeljevati po ukazilih vojnega ministrstva sirovine, polfabrikate in celofabrikate, ki so v posesti vojaške uprave in se zvezi odkažejo od primera do primera v razdeljevanje;
- c) razdeljevati druge sirovine, polfabrikate in celofabrikate, ki jih oblastva odkažejo vojni zvezi, in sicer po ukazilih dotičnih oblastev;
- d) razdeljevati gradivo, ki ga je nabavilo avstrijsko središče za kavčuk d. dr.; pri tem se je ozirati v prvi vrsti na javno korist;
- e) svetovati osrednjim oblastvom, kadar oddajajo naročila;
- f) ustanavljati cene;
- g) sodelovati ob uravnavi prašanj gospodarske uprave, ki se tičejo industrije kavčuka, zlasti pri vseh naredbah, da se uravna in pospeši izdelovanje ter uvoz in izvoz, pri izdajanju in izvrševanju uvoznih in izvoznih prepovedi, pri naredbah na polju trgovinske politike in socialne skrbi in pri vseh prašanjih, ki se podajajo ob razoroževanju in prehodu v mirno gospodarstvo, končno izvrševati na to se nanašajoče odredbe, kolikor izroči trgovinski minister to zvezi.

§ 3.**Pravno svojstvo zveze.**

Zveza je juristična oseba. Na zunaj jo zastopa zvezno vodstvo (§ 10). V imenu zveze podpisuje pravnoobvezno predsednik ali eden njegovih namestnikov.

§ 4.**Dolžnosti zveznih pripadnikov.**

Zvezni pripadniki morajo pospeševati namene zveze in opuščati vse, kar je pripravno oteževati ali ovirati njih izpolnjevanje.

Slušati morajo odredbe, ki jih je ukrenilo zvezno vodstvo, tudi odredbe gledé plačevanja prispevkov k stroškom poslovanja in dajati vsa potrebna pojasnila za njih pripravljanje in izvrševanje. Nadalje morajo dati svoje obrate in svoje opravilno poslovanje nadzorovati, kolikor je potrebno, da se dosežejo nameni zveze. To nadzorstvo izvršujejo posebni uradni organi, ki jih postavi trgovinski minister — dokler traja vojna, tudi vojni minister — in ki morajo poročati trgovinskemu ministru, oziroma vojnemu ministru o tem, kar opazijo.

§ 5.

Zglaševalnica za potrebščino.

Zvezi je pridružena zglaševalnica za potrebščino za izven zveze stoječe obrtne in industrijske porabnike blaga, imenovanega v § 1, odstavek 1.

Obseg in vrsto delovanja tega mesta določi trgovinski minister.

§ 6.

Organi zveze.

Organi zveze so:

- a) zvezni zbor;
- b) zvezno vodstvo.

§ 7.

Zvezni zbor in njegove oblasti.

Zvezni zbor sestoji iz vseh zveznih pripadnikov.

Zvezno vodstvo (§ 10) mora zaslišati zvezni zbor pred vsemi odločbami in odredbami načelne vrste. Njegovi sklepi so obvezni za zvezno vodstvo.

Zveznemu zboru je zlasti naloženo:

- a) ustanavljati načela za ravnanje s stvarmi, oznamenjenimi v § 2 a, d do g;
- b) sklepati o zalaganju in porazdeljevanju stroškov zveznega poslovanja;
- c) nadzorovati in odobriti upravo blagajnice in položeni račun;
- d) ustanavljati določne učine, ob katerih sme zvezno vodstvo ali razsodišče (§§ 16 in 17) naložiti kazni zaradi nereda, ter določati izmero teh kazni; pri tem se pa pri učinih, ki se odkažejo zveznemu vodstvu v kazno-

vanje, ne sme seči čez kazenski postavek 2000 K, v drugih primerih ne čez 20.000 K za posamezni primer;

- e) postavljati odbore, da se posvetujejo o določnih prašanjih in jih izvršujejo, ter postavljati strokovne in krajne skupine;

- f) privzemati pridane svetovalce.

§ 8.

Opravljeni red zveznega zbora.

Zvezni zbor se zbira po potrebi na Dunaju. Na zahtevanje vladnega komisarja ali na pismen predlog vsaj petih zveznih pripadnikov je sklicati sejo v 14 dneh. Na seje se more vabiti pismeno ali brzojavno.

Zvezni zbor je sklepčen, ako so povabljeni vsi zvezni pripadniki in vladni komisarji in ako so navzoči vsaj trije udje zveznega vodstva in ena četrtina zveznih pripadnikov. Sklepa se z navadno večino glasov. Predseduje predsednik zveznega vodstva ali eden njegovih namestnikov. Predsednik ne glasuje. Ako so glasovi enako razdeljeni, odloči predsednik. Vladni komisarji ne glasujejo.

Udje zveznega zbora imajo vsakčas pravico staviti zveznemu vodstvu predloge, o katerih mora sklepati čim prej.

S sklepom večine glasov navzočih se more odrediti, da morajo ostati tajni posamezni posvetovalni predmeti in nanje nanašajoči se posledki glasovanja.

§ 9.

Strokovne skupine.

Za posvetovanje o vseh stvareh, ki se tičejo zlasti posamezne industrijske stroke, se lahko ustanove strokovne skupine. Vsi zvezni pripadniki dotične industrijske stroke pripadajo svoji strokovni skupini. Strokovne skupine so posvetovalni organi zveznega vodstva v prašanjih, ki se vsakočasno tičejo dotične industrijske stroke.

Predpise o poslovanju strokovnih skupin izda trgovinski minister.

§ 10.

Zvezno vodstvo.

Zvezno vodstvo je sestavljeno iz predsednika, prvega in drugega predsednikovega namestnika

ter iz petih udov, ki jih imenuje trgovinski minister izmed zveznih pripadnikov.

Vsi pripadniki zveznega vodstva opravljajo svoje posle kot častno službo.

Zvezno vodstvo zastopa zvezo na zunaj, zlasti pri pogajanjih z organizacijami drugih industrij v strokovnih stvareh. Vodstvo odloča v vseh prašanjih, v katerih ni izrečno določeno, da sklepa o njih zvezni zbor. Zveznemu zboru mora poročati o svojem delovanju.

Zvezno vodstvo je dolžno dajati račun o upravi denarja in mora vsako leto predložiti računski sklep zveznemu zboru, da ga popreskusi in odobri.

Zvezno vodstvo postavlja na predlog predsednika potrebne uradnike in pomožne moči, ki se plačujejo iz novcev zveze. Za namestitev oseb na vodilnem mestu je treba potrditve trgovinskega ministra.

Predsednik, ako je zadržan, eden njegovih namestnikov, sklicuje seje zveznega zbora in zveznega vodstva in predseduje v njih.

Predsednik, ako je zadržan, njegov namestnik, vodi tekoča opravila in nadzoruje notranji službeni obrat. Njemu so podrejeni uradniki in pomožne moči zveze.

§ 11.

Opravljeni red zveznega vodstva.

Zvezno vodstvo se po potrebi zbira na seje na Dunaju. Udje zveznega vodstva ter vladni komisarji se morejo vabiti na seje pismeno ali brzojavno.

Zvezno vodstvo je sklicati na sejo v 8 dneh, ako to zahteva eden izmed vladnih komisarjev ali najmanj dva uda zveznega vodstva z navedbo razpravnih predmetov.

Zvezno vodstvo je sklepčno brez ozira na število navzočih, ako so povabljeni vsi udje in vladni komisarji.

Sklepa z navadno večino glasov. Ako so glasovi enako razdeljeni, se določi za sklep tisto mnenje, kateremu je pristopil predsednik.

Vladni komisarji ne glasujejo.

§ 12.

Posebne dolžnosti funkcionarjev in nameščencev zveze.

Vsi udje zveznega vodstva ter vsi nameščenci zveze si morajo pri svojem poslovanju prizadevati z najpopolnejšo nepristranostjo in največjo vestnostjo.

Vsi funkcionarji in nameščenci zveze so dolžni molčati o vseh stvareh zveze, za katere zvedó v tej lastnosti in katerih izkoriščanje ali sporočanje na zunaj greši zoper namene vojne zveze ali se tiče opravičnih razmer pripadnikov zveze, in morajo to pismeno obljubiti.

Pri vodstvu opravil je dolžnost zveznega vodstva s primernimi uredbami skrbeti za to, da se zabrani zlorabljanje ali sporočanje dohajajočih navedb o opravičnih razmerah. Pozivu, naj navedbo navedbe, ki so jih pripadniki zveze podali pisarnici zveze, morajo ustreči nameščenci zveze le tedaj, ako jih na to pozove predsednik zveznega vodstva ali vladni komisarji ali ako je zvezno vodstvo storilo na to mereč sklep.

§ 13.

Stroški poslovanja.

Za zalaganje stroškov poslovanja zveze morajo pripadniki zveze plačevati prispevke, ki jih določi zvezni zbor in ki se morejo izterjati po politični izvršbi.

§ 14.

Državno nadzorstvo.

Zveza je pod državnim nadzorstvom, ki ga izvršujejo vladni komisarji, ki jih je imenoval trgovinski minister v porazumu z udeleženi ministri — dokler traja vojna, tudi vojni minister.

Vladne komisarje je vabiti na vse razprave in seje zveznih organov in strokovnih skupin, pravico imajo vsakčas povzeti besedo in postaviti predloge, o katerih se mora sklepati.

Nadalje imajo pravico odložiti izvršitev sklepov in odredb zveznih organov in strokovnih skupin za toliko časa, da odloči trgovinski minister.

Vladni komisarji imajo tudi pravico vpogledovati v vse knjige, zapiske in opravilne spise organov

vojne zveze in strokovnih skupin in zahtevati vsa pojasnila, ki se jim zdé potrebna.

§ 15.

Državno odobrenje.

Odobrenja trgovinskega ministra potrebujejo vse odločbe, sklepi in odredbe zveznega zbora, oziroma zveznega vodstva, ki se tičejo:

- a) razdeljevanja gradiva, oznamenjenega v § 2, točka c in d;
- b) določitve cen (§ 2 f);
- c) višine zveznih prispevkov, ako jih morajo zvezni pripadniki plačevati po § 13;
- d) ustanovitve tistih določnih učinkov, za katere lahko nalaga zvezno vodstvo ali razsodišče kazni zaradi nereda, in določitve višine teh kazni (§ 7 d).

§ 16.

Kazni zaradi nereda.

Zvezno vodstvo more zaradi dejanj ali opustitev pripadnikov zveze, ki nasprotujejo tistim predpisom in odredbam, ki jih je izdalo zvezno vodstvo po tem ukazu, da se dosežejo nameni zveze, nalagati kazni zaradi nereda, ako je učin na podstavi odobrenega sklepa zveznega zbora (§ 7 d) postavljen pod kazen zaradi nereda.

Ako je zvezno vodstvo naložilo kazen zaradi nereda, se more razsodišče (§ 17) prositi za odločbo, ne da bi priziv imel odločivo moč.

Kazenski zneski se izterjavajo na prošnjo zveznega vodstva s politično izvršbo in dohajajo občekoristnemu namenu, ki ga določi trgovinski minister na predlog zveznega vodstva.

§ 17.

Razsodišče.

Za odločbo v vseh sporih med pripadniki zveze v stvareh zveze, nadalje v tistih primerih, v katerih smatrajo pripadniki zveze, da so prikrajšani v svojih pravicah z odločbo ali odredbo, ki jo je ukrenilo zvezno vodstvo ali zvezni zbor, se ustanavlja zvezno razsodišče.

Odločbe in odredbe zveznega zbora oziroma zveznega vodstva, ki so jih odobrili udeleženi ministri (§§ 14 in 15), se ne morejo izpodbijati na razsodišču.

Dejanja ali opustitve, ki merijo zoper odredbe ali predpise, ki jih je izdalo zvezno vodstvo po tem ukazu, mora zvezno vodstvo, ako nima samo po § 16 pravice naložiti kazen zaradi nereda, naznaniti razsodišču, ki naj razsodi, ali je naložiti kazen zaradi nereda.

Razsodišče odloča nadalje o prizivih, ki jih pripadniki zveze vlagajo zoper kazni zaradi nereda, ki jih je naložilo zvezno vodstvo.

Ako je za določene učine izmera kazni ustanovljena s sklepom zveznega zbora, ki ga je odobril trgovinski minister (§ 7 d in 15 d) je razsodišče vezano nanjo, kadar odmerja kazen. V vseh drugih primerih je izmera kazni prepuščena svobodnemu preudarku razsodišča; toda kazen zaradi nereda v vsakem posameznem primeru ne more presegati zneska 20.000 kron.

Razsodišče je sestavljeno iz sodniškega funkcionarja, ki ga postavi trgovinski minister v porazumu s pravosodnim ministrom, za predsednika in iz štirih udov ali njihovih nadomestnikov, ki jih imenuje trgovinski minister. Udje in nadomestniki opravljajo svoje posle kot častno službo. Pripadati ne smejo zveznemu vodstvu.

Vse odločbe razsodišča so končno veljavne. Postopanje pred razsodiščem se ravna po določilih četrtega oddelka VI. dela civilnega pravnega reda, kolikor se iz predpisov tega ukaza ne po-kaže kaj drugega.

Predsednik razsodišča more, uporablja za postopanje na rednih sodiščih veljajoče predpise, povabiti priče in izvedence in te osebe ter stranke zaslišati pod prisego.

Kazenski zneski se izterjavajo na prošnjo zveznega vodstva s politično izvršbo in dohajajo občekoristnemu namenu, ki ga določi trgovinski minister na predlog zveznega vodstva.

§ 18.

Kazni po političnih oblastvih.

Prestopke tega ukaza kaznujejo, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo, politična oblastva prve stopnje z denarnimi kaznimi do

20.000 K ali z zaporom do šest mesecev. Te kazni se lahko nalagajo tudi druga poleg druge.

§ 19.

Razpust zveze.

Zveza se razpusti, zaslišavši zvezni zbor, z odredbo trgovinskega ministra, ki tudi odloči o porabi morebitnega upravnega prebitka.

§ 20.

Začetek veljavnosti.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Toggenburg s. r.

Banhans s. r.

Czapp s. r.

Mataja s. r.

Schauer s. r.

Wimmer s. r.